

OSTATNIE WIADOMOŚCI

Prenumerata miesięczna
1.95 z odb. do domu
1.50 z odb. w Adm.

KRAKOWSKIE

10 gr.

Rok VI.

Kraków, Niedziela 22 listopada 1936 r.

Nr. 328

Barcelona pod gradem kul

Groźby powstańców spotkają się ze sprzeciwem Anglii

LONDYN (PAT). Rząd brytyjski jest obecnie w kontakcie z rządem w Burgos w związku z groźbą gen. Franco bombardowania Barcelony. Gen. Franco poinformował zainteresowane rządy, a w ich liczbie rząd brytyjski, że przyznaje obcym statkom strefę ochronną, strzegącą ich przed bombardowaniem, w następujących portach, które znajdują się pod panowaniem rządu madryckiego: w Kartagenie, Alicante, Walencji i Taragonie, natomiast stanowczo odmawia tego przywileju w porcie barcelońskim.

Rząd brytyjski domaga się jednak tych samych przywilejów w Barcelonie, z jakich korzystają statki brytyjskie w innych portach hiszpańskich. W sprawie tej toczą się obecnie w Hendaye rokowania pomiędzy ambasadorem brytyjskim w Hiszpanii Chiltonem a pełnomocnikiem rządu w Burgos, dawnym ambasadorem hiszpańskim w Londynie za czasów króla Alfonsa — hr. Merry del Val.

W brytyjskich kołach oficjalnych podkreślają, że o jakimkolwiek zamiarze gen. Franco zarządzenia blokady Barcelony nie w Londynie nie wiedzą. Blokady ta spotkałaby się ze stanowczym sprzeciwem W. Brytanii. W porcie barcelońskim stacjonowany jest w obecnej chwili krążownik brytyjski „Arctura” oraz kontrtorpedowiec „Garland”.

PARYŻ (PAT.). Korespondent „Intransigeant” donosi z Barcelony, iż krążownik powstańczy w nocy dwukrotnie bombardował miasto. Po raz

pierwszy po północy, po raz drugi po godz. 4-tej. Około godz. 7-ej słychać było również odległe odgłosy kanonady.

Szkody wyrządzone przez bombardowanie są nieznaczne. Straży nie były celne.

Korespondent dziennika dodaje, iż ludność nawet nie zdała sobie sprawy z tego, iż miasto jest bombardowane, ponieważ w chwili gdy padały na nie pociski z krążownika powstańczego nad miastem szalała burza.

Według korespondenta „Intransigeant” Barcelona prawdopodobnie była ostrzeliwana przez krążownik powstańczy „Gadaria”.

MADRYT (PAT). Agencja Havasa donosi, że korpus dyplomatyczny w Madrycie zebrał się pod przewodnictwem dziekana, ambasadora Chile, celem naradzenia się nad krawanymi zajściami w stolicy. Zebrani dyplomaci stwierdzili zgodnie, że wojna domowa osiągnęła najwyższy stopień tragedii, pozwalający sądzić, iż zapomniano o podstawowych prawach humanitarnych, o których należy pamiętać nawet w najkrwawszych bitwach.

Opierając się na prawie międzynarodowym, uważają dyplomaci za swój obowiązek naświetlać bombardowanie Madrytu, powodujące ofiary wśród ludności cywilnej, a zwłaszcza wśród kobiet i dzieci.

Korpus dyplomatyczny wyraził równocześnie swój żal, że nie stoją mu inne środki do dyspozycji, które mogłyby za-

pobiec tym pożalowania godnym wypadkom, jak tylko komunikaty udzielane prasie.

LONDYN (PAT.). Według oficjalnych informacji brytyjskich konsul niemiecki i włoski opuszczają Barcelonę. Obywatele włoscy i niemieccy są ewakuowani z wielkim pośpiechem.

Dotychczas rząd brytyjski, jak zaznacza Reuter, nie wypowiedział swego zdania ani w sprawie uznania rządu gen. Franco przez Niemcy i Włochy, ani w sprawie wiadomości z Burgos, dotyczących blokady Barcelony.

Urządowo komunikują, iż sytuacja jaka powstała po oświadczeniu gen. Franco jest rozpatrywana przez rząd. Wiadomość ta może być interpretowana jako możliwość wydania ostrzeżenia okrętom brytyjskim, należącym do marynarki handlowej.

W kołach zbliżonych do admiralacji wyrażana jest wątpliwość czy gen. Franco uda się przeprowadzić skuteczną blokadę. Przeważa pogląd, iż przed ogłoszeniem blokady powstańcy musieliby przede wszystkim opanować porty południowo-wschodniej Hiszpanii.

W kołach hiszpańskich Londynu, według Reutera, twierdzą, że wielki krążownik, znajdujący się w rękach powstańczych „Los Canarios”, któ-

ry w ostatnich czasach krążył w pobliżu Gibraltaru jest kierowany przez oficerów niemieckich i zaopatrzone jest w niemiecką amunicję.

Flota rządowa prawie całkowicie jest skoncentrowana w Kartagenie.

Dokładnych danych co do siły floty powstańczej brak, ale wiadomo, iż lekki krążownik „Republica” znajduje się w Kadyksie, krążownik „Los Canarios” i „Almirante Cervera” stoją w porcie Ceuta wraz z kilku mniejszymi okrętami.

LONDYN (PAT.). General Franco zawiadomił rząd angielski, że zamierza ogłosić blokadę Barcelony.

MADRYT (PAT). Agencja Havasa donosi: W nocy, o godz. 2.30 był Madryt bombardowany przez lotników powstańczych. Dzielnica Anton Martin została tym razem oszczędzona, natomiast kilka bomb zrzucono na kościół św. Sebastiana.

Z ostatniej chwili

PARYŻ — Z Lizbony nadeszła wiadomość, że w czasie bombardowania Madrytu, kilka ciężkich bomb lotniczych trafiło w gmach poselstwa Rzeczypospolitej Polskiej. Budynek uległ całkowitemu zniszczeniu.

Kilka osób z personelu posel-

stwa odniosło rany. Szczegółów bliższych narazie brak.

LONDYN (PAT) — „Daily Mail” donosi, iż Foreign Office telefonicznie zakomunikowało instrukcje brytyjskiemu ambasadorowi Chiltonowi, polecając mu niezwłocznie skórną nikowanie się z gen. Franco. „Daily Express” twierdzi, iż o świcie z lrunu wyruszył specjalny kurier z listem ambasadora Chiltona do gen. Franco, zalecającym wstrzymanie się od blokady Barcelony.

MADRYT (PAT). — Wczorajsze bombardowanie centrum stolicy przez samoloty powstańcze przyczyniło znaczne szkody. Domy w niektórych dzielnicach uległy zniszczeniu.

Wśród gruzów znajduje się wiele trupów. Tysiące ludzi opuściło swe domostwa zamienione w ruiny. Ci, którzy schronili się w piwnicach przy ul. Anton Martin, zostali przez pociski żywcem zagrzebani.

Od bomby, która wpadła na pl. Aiseles, naprzeciw hotelu 4 poczty, powypadały szyby w okolicznych gmachach, a m. in. w banku hiszpańskim, w banku centralnym. Inny wielki pocisk spadł w pobliżu placu Puerta del Sol. Od ostatniego bombardowania ucierpiała dzielnica, w której znajduje się Agencja Havasa.

Liczba ofiar wśród ludności cywilnej znacznie wzrosła.

Straszna katastrofa kolejowa

Skutkiem wykolejenia pociągu śmierć poniosły 4 osoby

KRAKÓW (PAT). Wczoraj pociąg osobowy, odjeżdżający z Zakopanego do Krakowa o godz. 16 wykoleił się w Chabówce. Pociąg składał się z 13 wagonów. Wykoleiły się wagony 10 i 11. Pierwsze 9 wagonów, brankard i wóz pocztowy pozostały nienaruszone. Z wykolejonych 2 wagonów, wagon 3 klasy został zdruzgotany, a wagon pulmanowski poważnie uszkodzony. Ofiarą katastrofy padły 4

osoby zabite, w tym 2 mężczyźni i 2 kobiety, oraz 6 osób ciężko rannych i 8 leżej rannych.

Władze policyjne zajmują się stwierdzeniem tożsamości

zabitych, na miejscu przyczynę katastrofy bada komisja, złożona z przedstawicieli władz kolejowych i sądowych. Wskutek katastrofy nastąpiła przerwa w ruchu pociągów.

W sobotę wyrok w sprawie zająć w Przytyku

LUBLIN (PAT) W czwartek przed sądem apelacyjnym w Lublinie rozpoczęła się rozprawa apelacyjna o krwawe zajęcia w Przytyku. Apelację wnoszą prokurator, obrońcy i zastępcy powodów cywilnych.

W pierwszej instancji z 57 oskarżonych skazanych zostało 36 osób na kary od 6 miesięcy do 8 lat więzienia. Ponieważ w stosunku do 10 oskarżonych wyrok się uprawomocnił, apelacja obejmuje tylko 26.

Oskarżonych broni 16 adwokatów, 5 zaś adwokatów wnosi powództwo cywilne.

Po wstępnych formalnościach obrońcy, zastępcy po-

wodów cywilnych i prokurator złożyli szereg wniosków.

Sąd po naradzie wszystkie te wnioski odrzucił. Sąd odrzucił również wnioski 10 oskarżonych, którzy zrzekają się apelacji, ponieważ kończy im się termin odsiadania kary.

Po zamknięciu przewodu sądowego rozpoczęły się przemówienia stron. Z kolei przemawiali prokurator Dutkiewicz i pełnomocnicy powodów cywilnych. Wczoraj przemawiali obrońcy.

Wyrok spodziewany jest w sobotę.

Podpalili zabudowania celem dokonania kradzieży

SZCZUCZYN NOWOGR. (PAT). W folw. Maculewskiej, gm. szczuczyńskiej, nieznanymi sprawcy podpalili zabudowania folwarczne, aby korzystając z zamieszania dokonać kradzieży.

Wszystkie budynki gospodarcze i dom mieszkalny spa-

liły się, a ponadto ogień strawił znajdujące się w stodole: 400 kop zboża, 3 tony siana, sieczkarnię, wialnię, młockarnię i 2 krowy. Straty są duże. W akcji ratowniczej brały udział strażnice ochotnicze z dwóch pobliskich miejscowości.

Wymiana depeesz między min. Beckiem a Edenem

Opuszczając terytorium Wielkiej Brytanii po swej wizycie londyńskiej p. minister Józef Beck wysłał na ręce ministra Edena telegram treści następującej: — Zamierzam opuścić gościnną ziemię pańską i pięknej ojczyzny, która było mi dane ujrzeć w całej okazałości i tradycyjnej wielkości, pragnąc podziękować waszej ekscelencji za serdeczne przyjęcie, które zgłosił mi rząd jego kr. mości. Zarówno ja jak i moja małżonka zachowamy najlepsze wspomnienia

tych pięknych dni spędzonych w Londynie i tych wszystkich oznak przyjaźni, które wasza ekscelencja oraz pani Eden nam okazali.

W odpowiedzi p. min. Eden nadał pod adresem min. J. Becka depeesz treści następującej:

— Bardzo dziękuję za uprzejmą depeesz, której treść wysoko sobie cenię. Jestem przekonany, że nasze rozmowy w sposób istotny przyczyniły się do lepszego zrozumienia pomiędzy naszymi krajami,

Strajk 7.000 robotników

PARYŻ (PAT). W fabrykach „Lives” w Lille, gdzie za trudnionych jest 2500 robotników wybuchł dn. 18 b. m. strajk, który rozszerzył się na większość fabryk metalurgicznych Lille i okolicy.

Obecnie z 12.000 robotników strajkuje 7.000. Robotnicy domagają się podwyżki płac o 15 proc.

Tłumaczenie snów

P. Tasia W. K. Będzie niedomaganie zł... lub na wiosnę. Zarobki, szczęście w...

Polska musi mieć kolonie! Planowa działalność Ligi Morskiej i Kolonialnej

Nie tak dawno jeszcze nikt nie brał pod uwagę Polski, gdy chodziło o udział w dobrach kolonialnych świata.

szym argumentem, wysuwającym ze strony Polski, jest zupełny brak lub też posadanie zbyt małej ilości wielu surowców...

Z jednej strony zwiększa to odpływ dewiz i narusza gospodarkę pieniężną, z drugiej zaś hamuje rozwój przemysłu...

W Polsce bowiem, wskutek nisko postawionego przemysłu przy jednoczesnej niemożności umieszczenia na terenach zamorskich ogromnego przyrostu ludności...

Obok tych ważnych argumentów natury społeczno-gospodarczej, przemawia za nimi i wzrastające z każdym rokiem znaczenie Polski, jako czyznika w polityce międzynarodowej.

dzisiejszych warunkach nie może być mowy o odegraniu poważniejszej roli na arenie międzynarodowej przez państwo, które działalność swoją ogranicza do ram swego kraju.

My mamy takie samo prawo do ubiegania się o udział w dobrach kolonialnych, jak inne państwa o pewnej dynamice ludnościowej, gospodarczej i politycznej.

Celem stworzenia finansowych podstaw dla tych poczynań Ligi, powstaje w r. 1932 Fundusz Akcji Kolonialnej, którego cele określa statut Ligi, w sposób następujący:

Fundusz Akcji Kolonialnej tworzy się częściowo z funduszy zwykłych, pochodzących ze składek członkowskich, częściowo przy pomocy działalności oddzielnej, organizowanej pod firmą Ligi Morskiej i Kolonialnej...

W oparciu o te środki finansowe, po wszechstronnym i do głędnym zbadaniu warunków miejscowych, Liga w r. 1934 nabywa w brazylijskim stanie Parana pierwszy teren kolonizacyjny...

potraktowana została, jako wzorowy teren kolonizacyjny dla osadnictwa polskiego.

Równolegle do tych poczynań w Ameryce Południowej Liga rozwija działalność, zmierzającą do nawiezienia bezpośrednich stosunków gospodarczych z krajami Afryki Zachodniej.

Niezależnie od tego, Liga prowadzi szereg prac badawczych, mających na celu poznanie możliwości nawiązania bezpośrednich stosunków gospodarczych z krajami Ameryki Środkowej i zbadanie tamtejszych warunków kolonizacyjnych...

Frontem do Morza! Niezależnie od tego, Liga prowadzi szereg prac badawczych, mających na celu poznanie możliwości nawiązania bezpośrednich stosunków gospodarczych z krajami Ameryki Środkowej...

Mord i samobójstwo na polowaniu

Skompikowany proces o odszkodowanie

Na początku bieżącego roku w majątku Radzików pod Błotnem rozegrała się krwawa tragedia, której przyczyną nie udało się ustalić. Właściciel majątku, pochodzący ze znanej w Polsce rodziny młynarzy, Aleksander Czesław Michler...

Wdowa wskazuje, że przez zabójstwo jej męża została pozbawiona wszelkich środków do życia. Niecodzienna ta sprawa znalazła się wczoraj na wokandzie sądu Okręgowego w Wydziale XI Cywilnym w Warszawie.

Frontem do Morza!

le XI Cywilnym w Warszawie. Tu rzecznik pozwanego spadkobiercy zakwestionował prawo powódki do dochodzenia renty. Powódka bowiem była zamężna za niejakim Kurzewskim. Małżeństwo zostało rozwiązane przez polsko-narodowy wyścieł prawosławny i po uzyskaniu rozvodu Kurzewska wzięła ślub z Wolickim. Pełnomocnik pozwanego dowodził, że rozwód udzielony przez kościół narodowy jest nieważny i dlatego też ślub z Wolickim w obliczu prawa nie ma żadnego znaczenia. Sąd Okręgowy odczytał rozprawę i zobowiązał powódkę do przedstawienia zaświadczenia z Ministerstwa Wyznań Religijnych i Ośw. Publ., że jej pierwsze małżeństwo zostało legalnie rozwiązane.

SMUTNEJ KAZI

Jedną z naszych Czytelniczek zlitowała się pani niedołą i ofiaruje pani pracę aby pani miała za co wyliczyć swoją straszną chorobę. Że chce więc pani podać nam swój adres.

Pracy trzeba a nie poczęstunku! Trudno jeść, gdy rodzina głodem przymiera

Dowiedziałem się wreszcie o adresie Michała Kanaka. Szukałem go długo. Człowieka tego cenim wysoko, znając jego przeszłość. Był wójtą w Banau, w którym pracuję.

nej ędzcy. Udało mi się to po długim poszukiwaniu. Przedmieście. Drowniana buda, przytulona do wałęsającego obszarpanego domu. Wychodzi. Za tę tyśko kasując; kwota 0.90 trzydziestki; przy tej uziębionej koprozycy.

Na małej wokandzie...

Separacja

(A. E.) Pani Rozalia Lewandowska, żona właściciela składu węgla, zamknęła się raz na klucz i nie wpuściła męża do mieszkania. Uburzony małżonek długo lecz bezskutecznie łomotał i wydrzwiał, w końcu zaś sprządnął policjanta i ślusarza. W rewanżu pani Rozalia stanęła przed sądem starościskim za nieporządne fatygowanie policji.

tego węgla taki czarny. Po drugie piłował me przed ożenkiem, że ma temperament, jak wulkan. Ale co mnie po takim wulkanie, którego wybuchu raz na dwa miesiące? A najgorzej z tem składem węgla. Nie wiem, jak on ten węgiel odpala i diabli wie do tego; każden chce zarobić. Ale raz wracam do domu, pa trzę — i ciemno me się robi przed oczyma. Na drzpiach mi si kartka, nagrobek na niej wyrysowany, a pod nagrobkiem napisane: „Tu leży człowiek sumienny. Sprzedawał węgiel kamienney; A tym się przysługiwał cierpiącej ludzkości, że gdy nie uwał z wangi, okpił na jakości”. Wtedy skapowałam, że nie mogię być dłużej żoną węgla-rza i zamklam się na klucz w mieszkaniu, aby małżeńskie separacje uskutecznić.

wiem paru złotych. Tak! Ale odwaga nie miałem wobec jej niemal przybranego odnośnienia się do mnie. Na, na! Nie miałem odwagi ratować człowieka jako skompikowane jest nasze życie! Wtem za północną, szszę głos niesłuchany: „Czy pan prokurent Dzień ubry, panu”. Tak, był to młody chłopak, także uratował me jego... Zdołyłem się tylko na potanie mu ręką — o jakie skompikowane jest życie nasze. „Byłem u was — powiedziałem. Ścisnął me jego dłoń chłopawa. — U mnież aż tam? Moje dojeł a co się stało? Mój Boże! tyle lat!... — Pójdźmy gędzic, siadamy i pogadamy, panie Michale. — Sześciu w podłej jakiejś knajpie. Coś tam podać kazele, aby się pożywił u nerbatą z rumem rozgrzał. — No co, panie Michale, ciężko, prawda? — Tak, ale na to nie ma rady — odparł beżużwiecznie. — Z czego życie? — Him, to tak jakby z niczego. Czasami żona gędzic poprzeze za śniadanie, to irogę przycnie i tak się dzielimy. Komornego już dawno nie pamięci, tyle, że czasem mnie wosaję, nym odrobili; i tak się żyje... — Czemu nie jeste, panie Michale? — Niech ostygnie to zabiorę maledu i żonie. — O tym pomyślmy, wplerm coś zjedzie. — Nie uchodzi. — Czemu? — Oni tam nie jedzą w domu, to i jakże?.. A zresztą tak za nie? — Co tam — cęburknąłem — i temu zaradzimy, A tymczasem... — Panie szanowny! — westchnął gorzko — to wszystko jest „na tym czasie”. Co tam — to smakuje, to odżywia, co jest z pracy. Nam pracy trzeba, nie poczęstunku! Prze praszam, ja jeść nie będę. — Dam wam pracę u siebie. Nie wiele mogę, ale dam. — Dobre — westchnął i jęł się znów zasnanawiac, zgarniając z tarterza jadło do starej gazety. — No co jeszcze? — spytałem trochę zmęczeni. — Było mi tu szturczyło... JENY HULEWICZ

mydło DERMOPALME zawierające oleji oliwne jest nie do zaoparzenia

